

DANMARKSTUREN

Med Morten "Muldvarp" i spissen, gikk 16 medlemmer of Oslo og Omegn Geologiforening ombord i danskebåten fredag ettermiddag den 1ste april, for å avlegge gjenvisitt til Stenvenner af Danmark. Til og med værgudene samarbeidet - med en blikkstilte Oslofjord begge veier, og en herlig, solfylt vårlig lørdag da vi var ute i "marken". Og jeg tror nok at alle er enige i at MAKAN til tur blir det lenge til vi får oppleve igjen.

Lørdag morgen ble vi møtt på kaien av Kitty og Erik Sakstorph og Niels og andre danske venner, og kjørt i buss - først til Ungdomsherberget på Bellahøj, hvor vi ble innskrevet, og deretter til Stevns-kridtbrud og kridtslemmeri i Sydøstsjælland. Langs veien plukket vi opp flere av Foreningens medlemmer slik at bussen ble nesten full da vi kom frem. Ved 14-tiden spiste vi hakkebøff i Faxe By, og skyllet den ned med det lokale brygget - til svimlende LAVE priser. Og deretter kjørte vi videre til kalkbruddet ved Faxe. Hele veien ble lokale arkitektoniske særverdigheter pekte ut - fra nydelige vel-bevarte gamle bindingsverkshus, med det tradisjonelt stråtak, til jomfrutårn og herskapelige boliger som spilte viktige roller i Danmarks historie. Og i "Elverhøj" fikk vi en velkomst hilsen da en flokk traner floy over bussen - til ære for oss, selvfølgelig.

Timeplanen ble strengt bevoktet av Sakstorph og Niels, og ved $\frac{1}{2}$ fire-fem tiden dro vi til to av medlemmene - Doris og Johannes Ingemann Jørgensen (som også var med i Oslo). De har en gård i Sydøstsjælland, og hadde det vært mulig, tror jeg nok at flere av oss hadde slått seg ned der for godt. Fire nydelige, lave, hvit-malte hus med strå tak fra det 16nde århundre lå rundt en brolagt tun. Gården ble gitt som takk fra kongen til en foretaksom forfedre - og her fikk vi oppleve en gjestfrihet som jeg tror danskene må ha et monopol på.

Selveste gården består av 400 mål jord og 500 griser pluss villsvin og sauer, og drives av Johannes og en forpagter familie, mens Doris driver en jordmor klinikk i København. Fruen imponerte med en demonstrasjon av spinning. Hun klipper sauene selv, karder ullet og farver det med plante farver. Og en stor vev, som nesten fylte et av værelsene, viste hva garnet ble brukt til.

Når samtlige var kommet ble vi førte inne i sidebygningen hvor to ferdigedekete bord strakte seg i hele husets lengde - og MAKAN til "julebord" tror jeg nok aldri har eksistert. Jeg vet ikke hvor mange forskjellige retter vi fikk - alt mulig fra sild og pølse og villsvin stek - men jeg kan forsikre dere at alt var hjemmelaget - og det ble ingen anledning til å bli tørst!

Det ble allsang - og taler på vegne av begge foreninger. Og utveksling av gaver. Hver norsk gjest fikk en nydelig pose med Danske stenprøver - og både husets vertskap og Stenvennene fikk gaver fra Norge. Til og med Tor's trettiårsdag ble behørig feiret med den tradisjonelle gaven av salt, og nye bånd mellom Danmark og Norge ble knyttet til langt på natt.

Om morgenen ble vi hentet i private biler og kjørte til det Mineralogisk Museet, hvor ledere av mineralogist avdelingen, Ole V. Pedersen, holdt et meget interessant foredrag med lysbilder om en av de merkeligste mineralforekomster i Grønland - Ilimaussaq-instrusjonen. Og igjen fikk hver norsk gjest en gave - denne gangen fra selveste Museet - fritt valg av en stoff fra skuffer som ble lagt ut før vi gikk. La meg tilføye at Museets samlinger er verdt et besøk.

Etterpå ble vi kjørte til foreningens lokaler som deres gjester til smørbrød, og vi fikk anledning til å bytte sten og prate inntil vi måtte kjøres til båten.

Foreningens lokaler var virkelig imponerende - flere rom med bl. a. foredrags sal og slipeverksted - med minst seks par slipemaskiner. Og flere av medlemmene viste fantastiske eksemplarer av selv-slipte flint.

"Vi har ikke så mye sten in Danmark som dere har i Norge." fikk vi høre fra flere av Stenvennene. Men, jeg vet ikke. De allerfleste av oss hadde nok vektproblemer med bagasjen da vi gikk i land i Oslo.

Stevens kridtbrudd ligger ved stranden, og ga rike funn av fossilerte sjøpinnsvin og flint. Harry til og med fant en fossilert del av "den allerførste dansken" - men du må spørre ham hvilken del han fant!

Kalkbruddet ved Faksen var et imponerende syn - det er 1 km. lang, $\frac{1}{2}$ km. bredt og 50 meter dypt. Kalken er 70 millioner år gammelt - den er "hærdnet havbund fra danientiden (slutning av kridttiden), og er rik på forstenede havdyr. Mineralene i kalkbruddet består av kalkspat, flint og dolomit. Mer en 500 arter av forsteninger er beskrevet, fra koraller og sneghus til sjøliljestilker og - heldig den som fant - haitenner!

Det var en fantastisk hyggelig tur - en uforglemmelig tur - og hvis disse utveklinger mellom Danmark og Norge skulle utvide seg til årlige begivenheter, tror jeg nok at ingen av oss som var med denne gangen ville ha noe imot det.

Tusen takk!

Pat Shaw